

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΙΓΑΙΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΩΚΕΑΝΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Κανονισμός Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας

Μυτιλήνη, Οκτώβριος 2025

Περιεχόμενα

Κανονισμός Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας.....	1
1. Διαδικασία ανάθεσης Πτυχιακής Εργασίας	1
2. Δήλωση και συγγραφή της Πτυχιακής Εργασίας	2
3. Παρουσίαση της Πτυχιακής Εργασίας.....	3
4. Αξιολόγηση της Πτυχιακής Εργασίας	4
4.1. Κριτήρια Αξιολόγησης Πτυχιακής Εργασίας	5
5. Ρόλος του/της επιβλέποντα/ουσας.....	5
6. Υποχρεώσεις φοιτητών/τριών	6
7. Δομή της Πτυχιακής Εργασίας.....	6
8. Πνευματικά Δικαιώματα.....	7
9. Πνευματική Ιδιοκτησία – Λογοκλοπή - Χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης.....	7
10. Αναθεώρηση και Ενημέρωση	8
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	10
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2	27

Κανονισμός Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας

Ο παρών Κανονισμός Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας εγκρίθηκε από τη Συνέλευση Τμήματος, Συνεδρίαση υπ. αριθμ. 2η έκτακτη/10-10-2025.

1. Διαδικασία ανάθεσης Πτυχιακής Εργασίας

Η εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας στο Τμήμα Ωκεανογραφίας και Θαλασσίων Βιοεπιστημών είναι υποχρεωτική. Οι προϋποθέσεις ανάληψης/παρουσίασης της συμπεριλαμβάνονται λεπτομερώς στον Κανονισμό Λειτουργίας Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, στον εκάστοτε ισχύοντα Οδηγό Σπουδών, αναρτώνται στην Ιστοσελίδα του Τμήματος και αφορούν στο εξαμήνο φοίτησης κατά το οποίο επιτρέπεται η ανάληψη και η παρουσίαση της Πτυχιακής Εργασίας και τη συγκέντρωση συγκεκριμένου αριθμού ECTS, προκειμένου να την παρουσιάσουν, το ελάχιστο διάστημα εκπόνησης της εργασίας, την υποχρέωση εκ μέρους του/της φοιτητή/τριας ανάρτησής της στο Open eClass, την υποχρέωση δημόσιας παρουσίασης της ενώπιον Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής στο πλαίσιο οργάνωσης από το Τμήμα Ημερίδας παρουσίασης Πτυχιακών Εργασιών κλπ.

Επισημαίνεται επίσης ότι οι ενδιαφερόμενοι/ες φοιτητές/τριες θα πρέπει, αφού πληρούν τις τιθέμενες από τον Κανονισμό Λειτουργίας Π.Π.Σ. προϋποθέσεις δήλωσής της, να συμπεριλάβουν στην ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων του εξαμήνου το μάθημα της Πτυχιακής Εργασίας και να το δηλώσουν εκ νέου μέχρι την επιτυχή εξέτασή του. Παράλληλα με τη δήλωση του μαθήματος της Πτυχιακής Εργασίας φοιτητές/τριες οφείλουν να παρακολουθήσουν σεμινάριο αποτελούμενο από σειρά πέντε (5) 3-ωρων διαλέξεων, που σκοπό έχει να παρέχει τις βασικές αρχές και τα απαραίτητα εφόδια, ώστε να ανταποκριθούν με επιτυχία στις απαιτήσεις της συγγραφής και της παρουσίασης της Πτυχιακής τους Εργασίας

Η Πτυχιακή Εργασία είναι υποχρεωτικό μάθημα του Π.Π.Σ. του Τμήματος Ωκεανογραφίας και Θαλασσίων Βιοεπιστημών που αντιστοιχεί σε 20 ECTS, και η διαχείρισή του γίνεται πλήρως μέσω του συστήματος τηλεκπαίδευσης [Open eClass - Univ. of the Aegean](#) που έχει υιοθετήσει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Συγκεκριμένα, έχει δημιουργηθεί ένα μάθημα με τίτλο «[Πτυχιακή Εργασία](#)» (κωδικός eClass: MAR110), η διαχείριση του οποίου ανατίθεται σε μέλος ΔΕΠ.

Πρόσβαση διδάσκοντα στο μάθημα «Πτυχιακή Εργασία» έχουν όλα τα μέλη ΔΕΠ/ΕΔΙΠ του Τμήματος, ενώ μπορεί να ανατεθεί πρόσβαση με δικαιώματα διδάσκοντα και σε εξωτερικούς επιστήμονες που μπορούν να είναι μέλη σε Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή σύμφωνα με Απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος. Η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή απαρτίζεται από τον/την επιβλέποντα/ουσα διδάσκοντα/ουσα και δύο διδάσκοντες/ουσες ή Ερευνητές/τριες Α, Β' και Γ' Βαθμίδας Ερευνητικών Κέντρων της ημεδαπής με γνωστικό αντικείμενο σχετικό με το θέμα της Πτυχιακής Εργασίας.

Τα μέλη ΔΕΠ συμπληρώνουν στην κεντρική σελίδα του μαθήματος (στην υποενότητα «Ενότητες») ενδεικτικά ενδιαφέροντα θέματα για εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας υπό την επίβλεψή τους.

Έναν μήνα πριν από την έναρξη κάθε εξαμήνου, η Γραμματεία του Τμήματος αποστέλλει ηλεκτρονικό μήνυμα στους/στις διδάσκοντες/ουσες του Τμήματος, με το οποίο ενημερώνει ότι παρακαλούνται να επικαιροποιήσουν τον παραπάνω κατάλογο δυνητικών θεμάτων Πτυχιακών Εργασιών έως και μία εβδομάδα μετά την έναρξη του εξαμήνου. Κάθε μέλος ΔΕΠ οφείλει να διαθέτει τουλάχιστον δύο προς ανάθεση θέματα Πτυχιακών Εργασιών ανά εξάμηνο, τα οποία θα αναρτώνται στην αντίστοιχη θεματική ενότητα με συνοπτική περιγραφή και προαπαιτούμενα.

Η Γραμματεία του Τμήματος στην αρχή του εξαμήνου ενημερώνει τους/τις φοιτητές/τριες ότι όσοι/ες ενδιαφέρονται να δηλώσουν το μάθημα της Πτυχιακής Εργασίας μπορούν να επισκεφτούν την παραπάνω ιστοσελίδα του μαθήματος για να επιλέξουν από τα προτεινόμενα από τους/τις καθηγητές /τριες αντικείμενα.

Οι ενδιαφερόμενοι/νες φοιτητές/τριες δύνανται κατόπιν συνεννόησης με τον/τη διδάσκοντα/ουσα να επιλέξουν θέμα εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας είτε από τον προαναφερόμενο κατάλογο ενδεικτικών θεμάτων, είτε εκτός καταλόγου. Εφόσον συμφωνηθεί το αντικείμενο της Πτυχιακής Εργασίας και ο/η διδάσκων/ουσα αποδεχθεί να είναι ο/η επιβλέπων/ουσα, γίνεται η ανάθεση του συμφωνημένου αντικειμένου Πτυχιακής Εργασίας στο/στη συγκεκριμένη φοιτητή/τρια.

Η διαδικασία ανάθεσης είναι ανεξάρτητη της πλήρωσης των απαιτήσεων για την δήλωση του μαθήματος της Πτυχιακής Εργασίας.

Αναλυτικές οδηγίες προς τους/τις φοιτητές/τριες σχετικά με την εκπόνηση και συγγραφή της Πτυχιακής Εργασίας βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://www.mar.aegean.gr/index.php?lang=gr&pg=3.1.4>, όπου βρίσκονται αναρτημένες γρήγορες απαντήσεις σε Συχνές ερωτήσεις των φοιτητών/τριών σχετικά με την εκπόνηση και συγγραφή της Πτυχιακής Εργασίας.

Στην ιστοσελίδα του μαθήματος «[Πτυχιακή Εργασία](#)» (κωδικός eClass: MAR110), στη θέση «Έγγραφα» υπάρχει αναρτημένο υπόδειγμα και παράδειγμα (σε ηλεκτρονική μορφή) για να εξασφαλιστεί ποιότητα στην εμφάνιση και ομοιομορφία των Πτυχιακών Εργασιών του Τμήματος, οδηγίες για την συμπλήρωση της βιβλιογραφίας κλπ.

2. Δήλωση και συγγραφή της Πτυχιακής Εργασίας

Η δήλωση της Πτυχιακής Εργασίας γίνεται από τους φοιτητές στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του φοιτητολογίου (<https://uni-student.aegean.gr>) όταν πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό Σπουδών, δηλαδή από το 7^ο εξάμηνο σπουδών τους και μετά.

Με απόφαση της υπ' αριθμ. 11/29-07-2025 τακτικής Συνεδρίας της Συνέλευσης του Τμήματος, για να προετοιμαστούν για τη συγγραφή και παρουσίαση της Πτυχιακής τους Εργασίας, οι φοιτητές/τριες του ΤΩΘΒΕ, οι οποίοι/ες συμπεριλαμβάνουν το μάθημα «Πτυχιακή Εργασία» στη δήλωση μαθημάτων από το 7^ο εξάμηνο σπουδών τους και μετά, **οφείλουν να παρακολουθήσουν σεμινάριο αποτελούμενο από σειρά πέντε (5) 3-ωρων διαλέξεων**, που σκοπό έχει να παρέχει τις βασικές αρχές και τα απαραίτητα εφόδια, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο, ώστε να ανταποκριθούν με επιτυχία στις απαιτήσεις της συγγραφής και της παρουσίασης της Πτυχιακής τους Εργασίας. Ενδεικτικά, το υποχρεωτικό σεμινάριο περιλαμβάνει διαλέξεις σχετικά με τα ακόλουθα: Σκοπός / Αντικείμενο / Δομή Πτυχιακής Εργασίας / Επιστημονική Προσέγγιση, Αναφορά στην Τεχνητή Νοημοσύνη και τη σωστή χρήση της, Βιβλιογραφική Έρευνα και Παράθεση, Αρχές συγγραφής Επιστημονικών Αναφορών, Αρχές παρουσίασης Επιστημονικών Αποτελεσμάτων και Εργαστήριο σχετικά με την υλοποίηση του προτύπου Πτυχιακής Εργασίας (Βλ. σχετικά [Παράρτημα 1](#)) με χρήση Microsoft Word – LibreOffice Writer.

-Οι διαλέξεις του σεμιναρίου πραγματοποιούνται στην αρχή τόσο του χειμερινού, όσο και του εαρινού εξαμήνου, μετά τη λήξη της προθεσμίας Δηλώσεων Μαθημάτων εκάστου εξαμήνου, κατόπιν σχετικής ανακοίνωσης. Το σεμινάριο προσφέρεται δια ζώσης και σε ειδικές περιπτώσεις ΚΑΙ μέσω της πλατφόρμας zoom, προκειμένου να διευκολυνθούν όλοι/ες οι φοιτητές/τριες στην παρακολούθησή του.

-Σε κάθε διάλεξη ανατίθεται στους/στις φοιτητές/τριες η εκπόνηση εργασίας. Δικαίωμα παράδοσης εργασίας έχουν μόνο όσοι έχουν παρακολουθήσει την αντίστοιχη διάλεξη.

-Η παρακολούθηση του συνόλου των διαλέξεων του σεμιναρίου και η παράδοση των εργασιών που ανατέθηκαν, συμμετέχει με ποσοστό 15% (3% για κάθε εργασία) στην τελική βαθμολόγηση της Πτυχιακής Εργασίας (βλέπε: [4.1. Κριτήρια Αξιολόγησης Πτυχιακής Εργασίας](#)).

-ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Φοιτητής/τρια που δεν παρακολούθησε καμία διάλεξη, και επομένως δεν παρέδωσε καμία από τις εργασίες που ανατέθηκαν, θα βαθμολογείται με 0 στο κριτήριο αυτό.

Φοιτητής/τρια που παρακολούθησε διαλέξεις και δεν παρέδωσε τις αντίστοιχες εργασίες θα βαθμολογείται με 0 στο κριτήριο αυτό.

Φοιτητής/τρια που παρακολούθησε το σύνολο των διαλέξεων και παρέδωσε όλες τις εργασίες που ανατέθηκαν, θα επωφελείται της βαθμολογίας (B) που πέτυχε στις εργασίες που παρέδωσε, ως ακολούθως: $B \times \frac{5}{5} \times 15\%$,

Φοιτητής/τρια που π.χ. παρακολούθησε 3 διαλέξεις/παρέδωσε 3 εργασίες θα επωφελείται της βαθμολογίας (B) που πέτυχε στις εργασίες που παρέδωσε, ως ακολούθως: $B \times \frac{3}{5} \times 15\%$.

Η γλώσσα συγγραφής της Πτυχιακής Εργασίας μπορεί να είναι η Ελληνική ή η Αγγλική. Σε περίπτωση συγγραφής στην Αγγλική, θα πρέπει να συνοδεύεται από περίληψη στην Ελληνική γλώσσα.

Η συγγραφή της Πτυχιακής Εργασίας πρέπει να ακολουθεί το Υπόδειγμα Πτυχιακής που δίνεται σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του μαθήματος «[Πτυχιακή Εργασία](#)» στην πλατφόρμα Open eClass, στη θέση «Εγγραφα/Βοηθητικά Αρχεία» (βλέπε [Παράρτημα 1](#) παρόντος εγγράφου). Περισσότερες οδηγίες για τη συγγραφή της Πτυχιακής Εργασίας δίνονται μέσω της πλατφόρμας Open eClass, στην ιστοσελίδα του Τμήματος στο σύνδεσμο [Πτυχιακή Εργασία](#) αλλά και στην Ενότητα 7 παρακάτω ([Δομή της Πτυχιακής Εργασίας](#)).

3. Παρουσίαση της Πτυχιακής Εργασίας

Παρουσίαση της Πτυχιακής Εργασίας πραγματοποιείται, εφόσον τηρούνται οι τιθέμενες από τον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Π.Σ. προϋποθέσεις τις οποίες οφείλει να ελέγξει η Γραμματεία του Τμήματος και εφόσον υπάρχει η έγκριση από τον/την επιβλέποντα/ουσα, ο οποίος και ενημερώνει με ηλεκτρονικό μήνυμα τη Γραμματεία για το ονοματεπώνυμο του/της τελειόφοιτου /της, τον τίτλο της Πτυχιακής Εργασίας, καθώς και τα δύο μέλη με γνωστικό αντικείμενο σχετικό με το θέμα της Πτυχιακής Εργασίας, που θα αποτελέσουν την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή για τη συγκεκριμένη Πτυχιακή Εργασία.

Οι φοιτητές/τριες, προκειμένου να **παρουσιάσουν** την πτυχιακή τους εργασία, θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το σύνολο των μαθημάτων (εκ των οποίων οπωσδήποτε 29 Υποχρεωτικά) που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου.

Ειδικότερα,

Α) Οι φοιτητές/τριες που εισήχθησαν στο Τμήμα από το ακαδ. έτος **2010-11** και μετά, πρέπει να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το σύνολο των μαθημάτων (εκ των οποίων οπωσδήποτε 29 Υποχρεωτικά) που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, δηλαδή να έχουν συγκεντρώσει τουλάχιστον 220 ECTS, προκειμένου να παρουσιάσουν την πτυχιακή τους εργασία.

Β) Οι φοιτητές/τριες που εισήχθησαν στο Τμήμα έως και το ακαδ. έτος **2009-10** πρέπει να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τουλάχιστον 44 μαθήματα εκ των οποίων οπωσδήποτε 29 Υποχρεωτικά, προκειμένου να παρουσιάσουν την πτυχιακή τους εργασία.

Η παρουσίαση της Πτυχιακής Εργασίας γίνεται δια ζώσης, όπως άλλωστε επιτάσσει η ισχύουσα Νομοθεσία για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (άρθρο 67 του Ν. 4957/22), σε Ημερίδες Πτυχιακών, οι οποίες λαμβάνουν χώρα περίπου δύο εβδομάδες μετά το τέλος κάθε εξεταστικής περιόδου (Ιανουαρίου-Ιουνίου-Σεπτεμβρίου), όπως αυτές καθορίζονται κατ' έτος στο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Ιδρύματος. Η ημερομηνία της Ημερίδας αποφασίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος και κοινοποιείται εγκαίρως στους/στις φοιτητές/τριες.

Η Γραμματεία ένα μήνα τουλάχιστον πριν την τέλεση της Ημερίδας Πτυχιακών αναρτά στην Ιστοσελίδα του Τμήματος ανακοίνωση σχετικά με την Ημερίδα, όπου αναφέρεται η προθεσμία δήλωσης συμμετοχής των φοιτητών/τριών στην Ημερίδα, με αποστολή email των ενδιαφερόμενων φοιτητών/τριών προς τη Γραμματεία, στο οποίο αναφέρουν τον επιβλέποντα/ουσα διδάσκοντα/κουσα της Πτυχιακής τους Εργασίας καθώς και το θέμα της Πτυχιακής εργασίας, καθώς και η προθεσμία κατάθεσης των κειμένων και των παρουσιάσεων των Πτυχιακών Εργασιών σε ξεχωριστούς φακέλους στη θέση «Εργασίες» στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο Open eClass. Η **προθεσμία κατάθεσης των κειμένων είναι 5 εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία τέλεσης της Ημερίδας** και η **προθεσμία κατάθεσης των παρουσιάσεων των Πτυχιακών είναι 1 ημέρα πριν την τέλεση της Ημερίδας** ώστε να διευκολύνεται το έργο του/της συντονιστή/στριας της εκάστοτε Αίθουσας παρουσιάσεων.

Η Συνέλευση του Τμήματος οφείλει τουλάχιστον 3 ημέρες πριν την Ημερίδα να ορίσει (σε συνεργασία με τη Γραμματεία) τους/τις συντονιστές/στριες διδάσκοντες/ουσες σε κάθε Αίθουσα παρουσιάσεων.

Η Γραμματεία, τουλάχιστον 2 ημέρες πριν την τέλεση της Ημερίδας Πτυχιακών ανακοινώνει το Πρόγραμμα της Ημερίδας, όπου αναφέρεται ο τόπος, ο χρόνος και η αλληλουχία των παρουσιάσεων των τελειοφοίτων, ένας/μία συντονιστής/στρια στην εκάστοτε Αίθουσα, καθώς και οι αντίστοιχοι/ες επιβλέποντες /ουσες και Εξεταστικές Επιτροπές κάθε Πτυχιακής. Το Πρόγραμμα καταρτίζεται με τη συνεργασία των επιβλεπόντων/ουσών διδασκόντων/ουσών των Πτυχιακών Εργασιών και του/της συντονιστή/στριας, ώστε να εξασφαλιστεί αρκετός χρόνος για τις παρουσιάσεις και τη διαδικασία της εξέτασης, λαμβάνοντας υπόψη και τις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε Ημερίδας.

Ελάχιστος χρόνος για την παρουσίαση μιας Πτυχιακής Εργασίας ορίζεται σε 10 λεπτά της ώρας, και για την εξέταση θα διατίθενται 5 λεπτά, συνολικά 15 λεπτά. Εάν η διαδικασία ολοκληρωθεί σε συντομότερο χρόνο, θα διατίθεται ο χρόνος για ερωτήσεις και σχόλια από το κοινό.

Οι τελειόφοιτοι/ες και ο/η συντονιστής/στρια οφείλουν να είναι στο χώρο τέλεσης της Ημερίδας τουλάχιστον μισή ώρα πριν την έναρξη, για την προετοιμασία των ηλεκτρονικών αρχείων των παρουσιάσεων.

Οι Ημερίδες των Πτυχιακών γίνονται δημοσίως για λόγους διασφάλισης της ποιότητας των Πτυχιακών Εργασιών, ευγενούς άμιλλας, τόνωσης του ενδιαφέροντος και της ενεργού συμμετοχής φοιτητών/τριών μικρότερων εξαμήνων στη διαδικασία μάθησης και της διαφάνειας της διαδικασίας. Η δημόσια παρουσίαση των Πτυχιακών Εργασιών επίσης συμβαδίζει με τη στρατηγική εξωστρέφειας του Τμήματος, καθώς ενθαρρύνεται η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη προσέλευση φοιτητών, των οικογενειών τους, πιθανών συνεργατών κατά την διεξαγωγή της Πρακτικής ή Πτυχιακής Εργασίας, κοινωνικών και διαχειριστικών φορέων κλπ.

Παρά ταύτα, θα πρέπει να τονιστεί ότι η παρουσίαση της Πτυχιακής Εργασίας αντιστοιχεί σε εξέταση μαθήματος, και ο /η τελειόφοιτος φοιτητής /τρια, μετά την παρουσίασή της Πτυχιακής υποβάλλεται σε ερωτήσεις υπό μορφήν εξέτασης από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή.

Τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής οφείλουν να είναι παρόντα κατά την παρουσίαση και να προβούν στην εξέταση του/της φοιτητή/τριας.

4. Αξιολόγηση της Πτυχιακής Εργασίας

Μετά την παρουσίαση/υποστήριξη της Πτυχιακής Εργασίας από τον τελειόφοιτο/η, με ευθύνη του/της επιβλέποντα/ουσας συμπληρώνεται το Πρακτικό Εξέτασης Πτυχιακής Εργασίας (βλέπε [Παράρτημα 2](#)) από την Τριμελή Επιτροπή που απαρτίζεται από τον επιβλέποντα και τα δύο μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

Για να θεωρηθεί η Πτυχιακή Εργασία περατωμένη επιτυχώς, θα πρέπει ο βαθμός κάθε μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής σε κάθε ένα από τα κριτήρια βαθμολόγησης να είναι υψηλότερος ή ίσος του 5,0. Η τελική βαθμολογία προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους βαθμών ανά κριτήριο βαθμολόγησης, οι οποίοι προκύπτουν από το μέσο όρο των βαθμολογιών των τριών (3) μελών της Εξεταστικής Επιτροπής αφού πολλαπλασιαστεί με τον συντελεστή βαρύτητας κάθε κριτηρίου (βλέπε [Παράρτημα 2](#)).

Σε περίπτωση αποτυχίας, η διαδικασία της εξέτασης / παρουσίασης επαναλαμβάνεται στην επόμενη εξεταστική περίοδο.

4.1. Κριτήρια Αξιολόγησης Πτυχιακής Εργασίας

Γενικότερα, η Πτυχιακή Εργασία αξιολογείται ως προς:

- την επιστημονική ποιότητα (τοποθέτηση και επιστημονική τεκμηρίωση των στόχων σε σχέση με τα τεκταινόμενα στη διεθνή βιβλιογραφία, σχεδιασμός, οργάνωση και εκτέλεση μεθοδολογικής προσέγγισης, επεξεργασία, ερμηνεία και κριτική αποτίμηση αποτελεσμάτων, διεξαγωγή συμπερασμάτων και δημιουργία αιτιολογημένων προτάσεων για περαιτέρω μελέτη)
- την αρτιότητα της συγγραφής της εργασίας (εμφάνιση κειμένου και διαγραμμάτων, συνοχή κειμένου, σωστή χρήση της γλώσσας και της επιστημονικής ορολογίας, σωστή παράθεση αναφορών)
- την προφορική παρουσίαση (εμφάνιση και οργάνωση παρουσίασης, ευχέρεια λόγου, τήρηση χρονικών περιθωρίων, απόκριση στις ερωτήσεις των εξεταστών)

Επιπλέον των ανωτέρω, στη βαθμολόγηση της Πτυχιακής Εργασίας συμβάλει η βαθμολογία που επιτεύχθηκε από την υποχρεωτική παρακολούθηση των διαλέξεων του σεμιναρίου και την παράδοση των εργασιών που ανατέθηκαν (βλέπε: [2. Δήλωση και συγγραφή της Πτυχιακής Εργασίας](#)).

Τα κριτήρια βαθμολόγησης της Πτυχιακής Εργασίας από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή και η βαρύτητά τους διαμορφώνονται (με απόφαση της υπ' αριθμ. 11/29-07-2025 τακτικής Συνεδρίας της Συνέλευσης του Τμήματος) σύμφωνα με τον ακόλουθο Πίνακα:

A. Γραπτό κείμενο	Ποσοστό
Ερευνητική προσέγγιση	20%
Συνθετική προσέγγιση	15%
Ποιότητα κειμένου	20%
B. Προφορική παρουσίαση	Ποσοστό
Ποιότητα παρουσίασης	10%
Ανταπόκριση στις ερωτήσεις	20%
Γ. Σεμινάρια - εργασίες	Ποσοστό
5 εργασίες x 3%	15%

Η Πτυχιακή Εργασία βαθμολογείται, όπως όλα τα μαθήματα του Π.Π.Σ., από πέντε (5.0) έως δέκα (10.0).

5. Ρόλος του/της επιβλέποντα/ουσας

Ο ρόλος του/της επιβλέποντα/ουσας είναι να υποστηρίξει και να κατευθύνει τον/τη φοιτητή/τρια στα βασικά στάδια της εκπόνησης της εργασίας

Ο/Η επιβλέπων/ουσα θα πρέπει να έχει επαρκή επικοινωνία με τον/την φοιτητή/τρια ώστε να εξασφαλίζεται η ομαλή και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος ολοκλήρωση της Πτυχιακής Εργασίας. Οφείλει να απαντά στα σχετικά μηνύματα σε εύλογο χρονικό διάστημα και πάντως εντός μίας εβδομάδας.

Κατά τη διάρκεια της συνεργασίας, ο/η επιβλέπων/ουσα οφείλει να καθοδηγεί τον/την φοιτητή/τρια σε κάθε στάδιο εκπόνησης της εργασίας και να διορθώνει/βελτιώνει τακτικά τα κείμενα που του/της παραδίδονται.

Ο/η επιβλέπων/ουσα έχει υποχρέωση να ορίζει συγκεκριμένες ώρες διαθεσιμότητας εβδομαδιαίως για συνεργασία με τους/τις φοιτητές/τριες που εκπονούν Πτυχιακή Εργασία υπό την επίβλεψή του/της. Συμπληρωματικά, η συνεργασία μπορεί να γίνεται ή/και με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων.

Αλλαγή επιβλέποντα / επιβλέπουσας

Αλλαγή επιβλέποντα ή επιβλέπουσας είναι δυνατή με συμφωνία των εμπλεκόμενων μερών. Μόνο σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ τελειόφοιτου / τελειόφοιτης και επιβλέποντα / επιβλέπουσας, απαιτείται απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

6. Υποχρεώσεις φοιτητών/τριών

Πρώτιστη υποχρέωση των φοιτητών και των φοιτητριών είναι να παρακολουθήσουν σεμινάριο που αποτελείται από πέντε 3-ωρες διαλέξεις, με σκοπό την παροχή των βασικών αρχών και των απαραίτητων εφοδίων, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο και το οποίο πραγματοποιείται στην αρχή τόσο του χειμερινού όσο και του εαρινού εξαμήνου (βλέπε [2. Δήλωση και συγγραφή της Πτυχιακής Εργασίας](#)).

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που εκπονούν Πτυχιακή Εργασία θα πρέπει να επικοινωνούν τακτικά με τον/την επιβλέποντα/ουσα για την καθοδήγησή τους. Θα πρέπει να απαντούν στα μηνύματα του/της επιβλέποντος/ουσας σε εύλογο χρονικό διάστημα, και πάντως εντός μίας εβδομάδας. Επιβάλλεται, τέλος, να καταθέτουν εγκαίρως ό,τι τους ζητείται από τον/την επιβλέποντα/ουσα και από τη Γραμματεία του Τμήματος.

Είναι αυτονόητο ότι δεν επιτρέπεται η λογοκλοπή κατά τη συγγραφή της εργασίας τους (βλ. [9. Πνευματική Ιδιοκτησία – Λογοκλοπή - Χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης](#)). Υπενθυμίζεται ότι στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται λογοκλοπή, τα αρμόδια όργανα του Πανεπιστημίου επιβάλλουν αυστηρές κυρώσεις, στο πλαίσιο των κειμένων διατάξεων.

Επίσης, είναι υποχρεωτική η τήρηση της προτεινόμενης από το Τμήμα δομής της εργασίας, όπως, ενδεικτικά, αναφέρεται παρακάτω.

7. Δομή της Πτυχιακής Εργασίας

Η Πτυχιακή Εργασία πρέπει να είναι διαρθρωμένη κατά τα πρότυπα των επιστημονικών μονογραφιών και μελετών.

Ενδεικτικά, δύναται να περιλαμβάνει:

- Εξώφυλλο
- Σελίδα ευχαριστιών (*προαιρετική*)
- Περίληψη στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα
- Πρόλογο (οι ευχαριστίες στο τέλος, αντί της σελίδας ευχαριστιών, είναι *προαιρετικές*)
- Πίνακα περιεχομένων
- Κατάλογο πινάκων, διαγραμμάτων, σχεδίων, χαρτών (*προαιρετικός*)
- Κατάλογο ακρωνυμίων (*προαιρετικός*)
- Λέξεις-Κλειδιά στην ελληνική και σε ξένη γλώσσα
- Εισαγωγή
- Κυρίως κείμενο που πρέπει να περιλαμβάνει:

- Θεωρητικό πλαίσιο
- Μέθοδοι
- Αποτελέσματα
- Συζήτηση
- Συμπεράσματα-Προτάσεις
- Βιβλιογραφία και λοιπές Πηγές (βιβλία, άρθρα, περιοδικά, οπτικοακουστικό υλικό, συνεντεύξεις, σελίδες στο Διαδίκτυο, φωτογραφικό υλικό)
- Παραρτήματα (εάν υπάρχουν)

Το Τμήμα έχει ετοιμάσει και αναρτήσει στον ιστότοπο Open eClass του μαθήματος «Πτυχιακή Εργασία» (κωδικός eClass: MAR110) οδηγίες και υπόδειγμα για τη δομή της Πτυχιακής Εργασίας, καθώς και οδηγίες συγγραφής της βιβλιογραφίας (Βλ. Σχετικά [Παράρτημα 1](#)). Επιπλέον Σύντομες οδηγίες συγγραφής της Πτυχιακής Εργασίας βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος στο σύνδεσμο [Πτυχιακή Εργασία](#).

8. Πνευματικά Δικαιώματα

Ο όρος «πνευματική ιδιοκτησία» αφορά στα δικαιώματα του δημιουργού πάνω στο έργο του. Ο βασικός νόμος για την πνευματική ιδιοκτησία είναι ο Ν.2121/1993, όπως ισχύει σήμερα, και αναγνωρίζει δύο δικαιώματα του δημιουργού: το ηθικό και το περιουσιακό δικαίωμα.

Η Πτυχιακή Εργασία αποτελεί **προϊόν συνεργασίας** του φοιτητή/φοιτήτριας και του επιβλέποντος/επιβλέπουσας. Τα φυσικά αυτά πρόσωπα έχουν από κοινού και τα πνευματικά δικαιώματα. Στις δημοσιεύσεις αυτές τηρείται η επιστημονική δεοντολογία.

9. Πνευματική Ιδιοκτησία – Λογοκλοπή - Χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης

Λογοκλοπή είναι η ελληνική απόδοση του αγγλικού όρου “plagiarism”. Λογοκλοπή (plagiarism) είναι «η χρήση της ιδέας και του κειμένου ενός/μιας άλλου/ης επιστήμονα / συγγραφέα χωρίς να υπάρχει ξεκάθαρη αναγνώριση της πηγής της πληροφορίας¹». Ειδικότερα, «λογοκλοπή προκύπτει όταν ένας συγγραφέας σκοπίμως χρησιμοποιεί το κείμενο, τις ιδέες ή άλλο (όχι κοινής γνώσης) υλικό χωρίς να αναγνωρίζει την πηγή του²».

Η λογοκλοπή κατά τη συγγραφή οποιασδήποτε επιστημονικής εργασίας και φυσικά κατά τη συγγραφή της πτυχιακής εργασίας είναι ακαδημαϊκά, ηθικά και νομικά καταδικαστέα πρακτική και επισύρει ως και άρση τίτλου (βλ. κατωτέρω).

Συνεπώς κάθε χρήση αυτούσιου ή ευθέως μεταφρασμένου κειμένου θα πρέπει να επισημαίνεται από τον/την συγγραφέα της πτυχιακής εργασίας με «εισαγωγικά και πλάγια γράμματα» να αφορά μόνο μικρό αριθμό λέξεων εντός των επιτρεπόμενων ορίων του Νόμου και να συνοδεύεται οπωσδήποτε από βιβλιογραφική αναφορά, σύμφωνα με τους κανόνες που περιγράφονται στο παρόντα κανονισμό και στις Οδηγίες του κάθε Τμήματος περί βιβλιογραφικών αναφορών και μορφής βιβλιογραφίας.

Η χρήση εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) για τη συγγραφή ολόκληρων παραγράφων ή του συνόλου της Πτυχιακής Εργασίας θεωρείται λογοκλοπή και μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρές συνέπειες, όπως

¹ Πηγή: Indiana University - Writing Tutorial Services, 2004, *Plagiarism: What it is and How to Recognize and Avoid It*, [Online], Indiana University, Διαθέσιμο από: <https://wts.indiana.edu/writing-guides/plagiarism.html> [ημερομηνία τελευταίας πρόσβασης 23/9/2025].

² Πηγή: Council of Writing Program Administrators, 2019, *Defining and Avoiding Plagiarism: The WPA Statement on Best Practices*, [Online], Council of Writing Program Administrators, Διαθέσιμο από: https://wpacouncil.org/aws/CWPA/pt/sd/news_article/272555/PARENT/layout_details/false [ημερομηνία τελευταίας πρόσβασης 23/9/2025].

απόρριψη της εργασίας και πειθαρχικές κυρώσεις. Επίσης, η συμπερίληψη στην Πτυχιακή Εργασία ανύπαρκτων πηγών και βιβλιογραφικών αναφορών που παράγονται μέσω ΤΝ αποτελεί σοβαρή παραβίαση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας και δεν είναι αποδεκτή σε καμία περίπτωση. Ο/Η φοιτητής/τρια μπορεί να χρησιμοποιήσει εργαλεία της ΤΝ για βελτίωση της γραμματικής, της σύνταξης και του ύφους του κειμένου, για μετάφραση κειμένου προς διευκόλυνση της κατανόησης ξενόγλωσσου υλικού, για άντληση έμπνευσης ή βοήθεια στη διαμόρφωση θεμάτων διατυπώνοντας συγκεκριμένες και σχετικές ερωτήσεις για στοχευμένα αποτελέσματα, για εύρεση και συλλογή ακαδημαϊκών πηγών, άρθρων και μελετών αφού ελέγξει την αξιοπιστία και εγκυρότητά τους.

Σε κάθε Πτυχιακή Εργασία θα πρέπει στη δεύτερη σελίδα να αναφέρεται ρητώς ότι: «Είμαι συγγραφέας αυτής της Πτυχιακής Εργασίας και κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, έχω αναφέρει όλες τις πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων ή ιδεών, είτε αναφέρονται ακριβώς σε εισαγωγικά και αφορούν πολύ μικρό αριθμό λέξεων, είτε παραφρασμένες. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά, ειδικά για τη συγκεκριμένη πτυχιακή/διπλωματική εργασία».

Ειδικά σε περίπτωση που ένα εργαλείο ΤΝ έχει χρησιμοποιηθεί για τη συγγραφή της Πτυχιακής Εργασίας, ο/η φοιτητής/ήτρια οφείλει να το δηλώνει με σαφήνεια στο τέλος της εργασίας, σε ειδική ενότητα με τίτλο: "Δήλωση Χρήσης Τεχνητής Νοημοσύνης και Υποστηρικτικών Τεχνολογιών" και το ακόλουθο κείμενο: «Δηλώνω υπεύθυνα ότι για την εκπόνηση της παρούσας Πτυχιακής εργασίας χρησιμοποιήθηκε το [Όνομα Εργαλείου ΤΝ π.χ. ChatGPT] για γλωσσική βελτίωση και αρχική αναζήτηση πληροφοριών. Η θεωρητική και εμπειρική ανάλυση, η τελική διαμόρφωση, τα συμπεράσματα και η εν γένει συγγραφή αποτελούν προσωπική μου εργασία του και αναλαμβάνω πλήρως την ευθύνη για το περιεχόμενο της.»

Σε αναγνώριση της σημασίας της ακεραιότητας της Πτυχιακής Εργασίας, το τελικό κείμενο των εργασιών ελέγχεται από τον επιβλέποντα/ουσα για εύρεση ενδείξεων λογοκλοπής με τη [χρήση λογισμικού ανίχνευσης της αντιγραφής και λογοκλοπής ακαδημαϊκών εργασιών](https://www.turnitin.com) (Turnitin) που διαθέτει το Πανεπιστήμιο για τον σκοπό αυτό. Κάθε εργασία που εμφανίζει επικαλύψεις με άλλες πηγές, αναθεωρείται κατόπιν υπόδειξης του/της επιβλέποντος/ουσας ή της Τριμελούς Επιτροπής. Η πρόσβαση στην υπηρεσία του Turnitin μπορεί να γίνει μέσω του Open Eclass όπου έχει ενσωματωθεί η λειτουργία του Turnitin, αλλά και απευθείας στην πλατφόρμα του Turnitin (<https://www.turnitin.com>).

Εάν η Πτυχιακή Εργασία παρουσιάζει ουσιαστική επικάλυψη με άλλες πηγές, έτσι ώστε να θεωρείται προϊόν λογοκλοπής, τότε ο/η επιβλέπων/ουσα ή η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή, μετά από συνεδρίασή της, αναφέρει το γεγονός στη Συνέλευση του Τμήματος και προτείνει μέτρα αντιμετώπισης, όπως π.χ. συγγραφή εκ νέου της εργασίας. Στην περίπτωση που η λογοκλοπή αποφασισθεί ότι είναι κατάφωρη και εκ προθέσεως, μπορεί να επιβληθούν κυρώσεις στον/στην φοιτητή/τρια. Επίσης σε περίπτωση που έχει απονεμηθεί ήδη ο τίτλος σπουδών μπορεί να αποφασιστεί η αφαίρεση του απονεμηθέντος τίτλου σπουδών κατόπιν απόφασης των αρμοδίων Οργάνων, με βάση τις κείμενες διατάξεις του Νόμου και τους Κανονισμούς και τις Αποφάσεις του Ιδρύματος.

Η αποτύπωση των πηγών από τον/την φοιτητή/τρια δεν αποτελεί από μόνη της επαρκή συνθήκη για την αποδοχή της εργασίας, καθώς η τελευταία δεν μπορεί να είναι μια γενική συρραφή αναγνωρισμένων αναφορών, έστω εντός των επιτρεπόμενων ορίων λέξεων του νόμου αλλά προϊόν προσωπικής κατανόησης, ερμηνείας, ανάλυσης και συλλογής δεδομένων και ιδεών. Η διεθνής πρακτική δεν επιτρέπει επίσης τη χρήση αυτούσιων διαγραμμάτων, εικόνων και Πινάκων εκτός αν συνοδεύονται από άδειες Creative Commons 4.0 ή έχει εξασφαλισθεί εγγράφως η άδεια συγγραφέων και εκδοτών.

10. Αναθεώρηση και Ενημέρωση

Το Τμήμα Ωκεανογραφίας και Θαλασσίων Βιοεπιστημών δεσμεύεται να τηρεί τον παρόντα Κανονισμό, ο οποίος μπορεί να συμπληρωθεί, τροποποιηθεί ή αναθεωρηθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος

ώστε να προσαρμόζεται στις ανάγκες της εκπαιδευομένων και τις εξελίξεις της νομοθεσίας και της τεχνολογίας.

Το Τμήμα δεσμεύεται για την άμεση ενημέρωση και δημοσιοποίηση του παρόντος Κανονισμού όποτε οι αποφάσεις της Συνέλευσης Τμήματος επιφέρουν κάποια τροποποίηση στις διατάξεις του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περιεχόμενο αρχείου
«Πτυχιακή- Υπόδειγμα2.docx»
από το eclass

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ – ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΤΜΗΜΑ ΩΚΕΑΝΟΓΡΑΦΙΑΣ
& ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

<ΘΕΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΚΕΦΑΛΑΙΑ CALIBRI, 16PT)>

<Ονοματεπώνυμο Συγγραφέα (μικρά Calibri, 16pt)>

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Επιβλέπων Καθηγητής: <Ονοματεπώνυμο Επιβλέποντος Καθηγητή, Calibri 12pt.>

Μυτιλήνη, <Μήνας (ολογράφως) και χρονολογία παρουσίασης>

Είμαι συγγραφέας αυτής της Πτυχιακής Εργασίας και κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, έχω αναφέρει όλες τις πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων ή ιδεών, είτε αναφέρονται ακριβώς σε εισαγωγικά και αφορούν πολύ μικρό αριθμό λέξεων, είτε παραφρασμένες. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά, ειδικά για τη συγκεκριμένη πτυχιακή/διπλωματική εργασία»

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Αποφοίτου/της του Τμήματος Ωκεανογραφίας και Θαλασσίων Βιοεπιστημών

<Όνομα, Επώνυμο Συγγραφέα (γενική, μικρά Calibri, 16pt)>

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

<Θέμα Εργασίας (ΠΕΖΑ CALIBRI, 16PT)>

Τριμελής Επιτροπή Επίβλεψης και Κρίσης της Εργασίας

**<Όνοματεπώνυμο Επιβλέποντος Καθηγητή, Calibri 12pt.>
Επιβλέπων(-ουσα) Καθηγητής (-τρια)**

<Όνοματεπώνυμο Επιβλέποντος Καθηγητή, Calibri 12pt.>

<Όνοματεπώνυμο Επιβλέποντος Καθηγητή, Calibri 12pt.>

Η σελίδα σκοπίμως αφέθηκε κενή.

Ευχαριστίες

Στο μέρος αυτό της πτυχιακής εργασίας αποτελεί το σημείο στο οποίο ο φοιτητής μπορεί να εκφράσει ελεύθερα τις ευχαριστίες του προς τους συντελεστές της επιτυχούς διεκπεραίωσης της εργασίας του (π.χ. γονείς, φίλους, καθηγητές, συναδέλφους, πιθανούς χορηγούς υποτροφίας κλπ).

Η σελίδα σκοπίμως αφέθηκε κενή.

Περίληψη

Η εργασία αυτή αποτελεί το υπόδειγμα το οποίο θα πρέπει να ακολουθείται κατά τη συγγραφή πτυχιακών εργασιών του Τμήματος Ωκεανογραφίας και Θαλασσίων Βιοεπιστημών. Σε αυτή τη σελίδα θα παρατίθεται μια περίληψη μέγιστου μήκους μισής σελίδας όπου και θα περιγράφεται με συντομία ο σκοπός, το αντικείμενο, η προσέγγιση και τα αποτελέσματα της πτυχιακής εργασίας.

Abstract

The rest of this page will be occupied by the English translation of the B.Sc. thesis., which should also be covering the length of at most half a page. This is important for possible future use both of the senior student and the Dept. of Marine Sciences.

Πίνακας περιεχομένων

Ευχαριστίες.....	i
Περίληψη.....	iii
Abstract	iii
1. Εισαγωγή	1
2. Μεθοδολογία	2
2.1. Δεδομένα	3
2.2. Επεξεργασία δεδομένων.....	3
2.2.1. Πρωτογενής επεξεργασία.....	3
2.2.2. Δευτεροβάθμια Επεξεργασία.....	3
3. Αποτελέσματα	4
3.1. Εισαγωγή Εξισώσεων	4
3.2. Εισαγωγή Εικόνων και Σχημάτων	4
3.2.1. Σμίκρυνση εικόνας.....	4
3.2.2. Εισαγωγή εικόνας σε πλαίσιο κειμένου	5
3.2.3. Παράδειγμα εικόνας.....	5
4. Συζήτηση και Συμπεράσματα.....	6
5. Βιβλιογραφία.....	7

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΝΑΡΞΗ ΑΠΟ ΣΕΛΙΔΑ ΜΕ ΜΟΝΗ ΑΡΙΘΜΗΣΗ**1. Εισαγωγή**

Αντικείμενο της παρούσας εργασίας είναι η δημιουργία ενός κοινού υποδείγματος για την ομογενοποίηση των πτυχιακών εργασιών του Τμήματος Ωκεανογραφίας και Θαλασσίων Βιοεπιστημών. Πριν από τη συγγραφή της εργασίας του, ο φοιτητής ενθαρρύνεται να διαβάσει προσεκτικά και να ακολουθήσει τις συμβουλές που δίνονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος, στη θέση <https://www.mar.aegean.gr/index.php?lang=gr&pg=3.1.4>. Εκεί δίνονται ουσιαστικές συμβουλές για τη συγγραφή της πτυχιακής. **Το παρόν υπόδειγμα αναφέρεται μόνο στην επιθυμητή μορφοποίηση του κειμένου.**

Στα πλαίσια της συγγραφής της εργασίας του ο κάθε φοιτητής καλείται να χρησιμοποιήσει το παρεχόμενο υπόδειγμα. Για το σκοπό αυτό, θα διευκολυνθεί ιδιαίτερα αν μάθει να χρησιμοποιεί κάποιες επιπλέον δυνατότητες τυποποίησης εγγράφων που δίνει το Microsoft Word, όπως (α) η χρήση των παρεχόμενων στυλ –Επικεφαλίδα 1, επικεφαλίδα 2 κλπ.- που δίνονται ήδη έτοιμα στο παρόν υπόδειγμα, (β) η χρήση της δυνατότητας εισαγωγής αναφορών και αυτόματης ενημέρωσης, αλφαβητικής κατάταξης και παράθεσής τους στο τέλος του κειμένου, (γ) η ενσωμάτωση και αγκύρωση εικόνων στο κείμενο και χρήση legends, κλπ.

2. Μεθοδολογία

Η μέθοδος που ακολουθείται για τη συγγραφή και υποβολή των εργασιών είναι η εξής:

(α) αντιγραφή του υποδείγματος σε ένα άλλο αρχείο που θα αποτελέσει τη βάση του κειμένου της πτυχιακής.

(β) αντικατάσταση του κειμένου που παρέχεται στο υπόδειγμα από το κείμενο της συγκεκριμένης πτυχιακής.

Οι επικεφαλίδες των κεφαλαίων και υποκεφαλαίων της πτυχιακής θα πρέπει να ακολουθούν το υπόδειγμα.

Συνηθίζεται και συνιστάται η δομή να είναι ίδια με αυτή των επιστημονικών δημοσιεύσεων (δηλαδή, τα κεφάλαια να δίνονται ως περίληψη, εισαγωγή, μεθοδολογία, αποτελέσματα, συμπεράσματα, συζήτηση, βιβλιογραφικές αναφορές). Παρά ταύτα, πολλές φορές η δομή αυτή δεν είναι απαραίτητα και η πλέον κατάλληλη για την εκάστοτε πτυχιακή εργασία. Ο φοιτητής μπορεί να παρεκκλίνει από αυτή τη δομή ακολουθώντας τις συμβουλές του επιβλέποντα καθηγητή.

Στην περίπτωση αυτή, για την εισαγωγή νέου κεφαλαίου (παραγράφου, υποπαραγράφου, κλπ) ο φοιτητής πρέπει:

- να γράψει τον τίτλο του κεφαλαίου (παραγράφου, υποπαραγράφου, κλπ) σε μια ξεχωριστή γραμμή,
- να επιλέξει το κείμενο τίτλου και στη συνέχεια να πατήσει από τις επιλογές που δίνονται στο μενού «Στυλ», την επιλογή «Επικεφαλίδα 1» («Επικεφαλίδα 2», «Επικεφαλίδα 3», κλπ)
- να επιλέξει το κείμενο τίτλου κεφαλαίου (παραγράφου, υποπαραγράφου, κλπ) και να πατήσει από τις επιλογές που δίνονται στο μενού «Παράγραφος», την επιλογή «Λίστα Πολλών Επιπέδων»
- επειδή η αυτόματη αρίθμηση θα αρχίσει την αρίθμηση από την αρχή, θα πρέπει να επιλεγεί από την αυτόματη διόρθωση η «συνέχιση αρίθμησης».
- Στη συνέχεια, για να γίνει σωστή αρίθμηση των παραγράφων και υποπαραγράφων, πρέπει να ξαναπατήσει την επιλογή «Λίστα Πολλών Επιπέδων». Στο κάτω μέρος του μενού «Λίστα Πολλών Επιπέδων» να πατήσει την επιλογή «Αλλαγή Επιπέδου Λίστας», από όπου επιλέγει το κατάλληλο επίπεδο αρίθμησης.

Συνήθως στην εισαγωγή των πτυχιακών παρατίθεται και η κριτική ανασκόπηση της υπάρχουσας σχετικής βιβλιογραφίας. Εδώ, το Microsoft Word μας δίνει μια πολύ χρήσιμη δυνατότητα, την δυναμική εισαγωγή αναφορών και δημιουργία μιας τοπικής βάσης δεδομένων που συντηρεί παράλληλα με το κείμενο, και παραθέτει αυτόματα τη βιβλιογραφία όταν του ζητηθεί, στο υπόδειγμα που είναι επιθυμητό. Αυτό γίνεται ως εξής.

Έστω ότι αναφέρουμε μια ανακάλυψη των Einstein και Copernicus, που δημοσιεύτηκε το 1900 στο περιοδικό *Annales of Physics*, τόμο 15, σελίδες 1-100. Όταν αναφέρουμε την ανακάλυψη αυτή, στην κεντρική μπάρα του word επιλέγουμε **Αναφορές -> Εισαγωγή Αναφοράς ->** (και εφόσον δεν έχουμε αναφερθεί σε αυτή τη βιβλιογραφική πηγή προηγουμένως, και άρα δεν εμφανίζεται στο παράθυρο που θα ανοίξει) **Εισαγωγή νέας αναφοράς**. Στην αντίθετη περίπτωση, η αναφορά θα εμφανιστεί στο παράθυρο και θα την επιλέξουμε με το ποντίκι μας.

Εμφανίζεται ένα παράθυρο στο οποίο βάζουμε όλη την πληροφορία (Συγγραφείς, τίτλος δημοσίευσης, έτος δημοσίευσης, όνομα περιοδικού, τόμος, (πιθανόν τεύχος), σελίδες (από-έως) δημοσίευσης).

Στην περίπτωση που η δημοσίευση δεν ήταν σε επιστημονικό περιοδικό αλλά σε κεφάλαιο σε βιβλίο, ή πρακτικά συνεδρίων, κλπ., τσεκάρουμε την αντίστοιχη επιλογή στο πάνω αριστερά μέρος του παραθύρου εισαγωγής της αναφοράς.

Όταν τελειώσουμε την εισαγωγή της πληροφορίας και κλείσουμε το παράθυρο, η αναφορά θα έχει αυτόματα εισαχθεί στο κείμενο ως επίθετα συγγραφέων και χρονολογία. Αν έχουμε πάνω από δύο αναφορές στο ίδιο φαινόμενο ή παρατήρηση, τότε θα πρέπει να μετατρέψουμε τις αναφορές σε στατικό κείμενο και μετά αφαιρώντας ενδιάμεσες παρενθέσεις να τις φέρουμε στη μορφή π.χ. (Einstein και Copernicus, 1900; Feynman et al., 1943).

Όταν τελειώσουμε τη συγγραφή του κειμένου μας της πτυχιακής εργασίας, εισάγουμε ένα τελευταίο κεφάλαιο με τον τίτλο βιβλιογραφία, ή βιβλιογραφικές αναφορές, και στην πάνω μπάρα του Word επιλέγουμε **Αναφορές ->**

Βιβλιογραφία -> Εισαγωγή βιβλιογραφίας. Πάνω από την επιλογή βιβλιογραφίας προτείνουμε για λόγους ομοιογένειας στην μορφή να είναι επιλεγμένο το στυλ Harvard-Anglia 2008.

Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι αν και σε άλλες (κυρίως ανθρωπιστικές) επιστήμες οι βιβλιογραφικές αναφορές συχνά παρατίθενται με αριθμητικούς εκθέτες που παραπέμπουν σε υποσέλιδα όπου εμφανίζονται οι πλήρεις αναφορές, στις δικές μας επιστήμες οι αναφορές δίνονται με τη μορφή (Einstein & Copernicus, 1900), (Feynman, et al., 1950) (Hugo, 1850) οι δε πλήρεις περιγραφές τους δίνονται στο τελευταίο κεφάλαιο της πτυχιακής (Βλέπε το παρόν παράδειγμα).

Παρακάτω παρατίθεται το υπόδειγμα για τις επικεφαλίδες δεύτερου επιπέδου (υποκεφάλαιων):

2.1.Δεδομένα

Πολύ συχνά, η περιγραφή των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν απαιτεί ξεχωριστό υποκεφάλαιο (ή και κεφάλαιο). Εδώ, επιλέξαμε να είναι ένα υποκεφάλαιο της μεθοδολογίας. Η περιγραφή καλό είναι να είναι πλήρης και σαφής, ώστε να είναι εύκολο στον αναγνώστη να ανατρέξει στην πηγή των δεδομένων (εάν αυτά δεν έχουν ληφθεί πρωτογενώς από το φοιτητή στο πεδίο), ή να επαναλάβει με ακρίβεια τη διαδικασία λήψης τους (στην αντίθετη περίπτωση).

2.2.Επεξεργασία δεδομένων

Μάλλον ασυνήθιστος τίτλος για υποκεφάλαιο, τον βάζουμε στο υπόδειγμα απλώς για παράθεση παραδείγματος. Θα μπορούσαν όμως κάτω από ένα τέτοιο υποκεφάλαιο (δεύτερης «βαθμίδας») να μπουν τρίτης βαθμίδας υποκεφάλαια – παράγραφοι, όπως:

2.2.1. Πρωτογενής επεξεργασία

Στα πλαίσια του τίτλου «πρωτογενής επεξεργασία» θα μπορούσαμε π.χ. να περιγράψουμε απλά την πρωτογενή επεξεργασία που είναι απαραίτητη βάσει εγχειριδίων χρήσης ή ήδη καθορισμένων πρακτικών.

2.2.2. Δευτεροβάθμια Επεξεργασία

Και πάλι, επαναλαμβάνουμε ότι οι παραπάνω τίτλοι υποκεφαλαίων είναι καθαρά ενδεικτικοί προκειμένου να συμπληρωθεί το υπόδειγμα και ο πίνακας περιεχομένων στη σελίδα 9. Όταν συμπληρωθεί όλη η πτυχιακή εργασία και οι τίτλοι των κεφαλαίων έχουν «δηλωθεί» επιλέγοντάς τους και δηλώνοντάς τους ως στυλ «επικεφαλίδα 1», «επικεφαλίδα 2», «επικεφαλίδα 3», κλπ, πάμε στη σελίδα 9 (πίνακας περιεχομένων) και επιλέγουμε την αυτόματη ενημέρωση όλου του πίνακα, οπότε και συμπληρώνεται αυτόματα η πληροφορία χωρίς επιπλέον κόπο του συντάκτη.

3. Αποτελέσματα

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφουμε τα αποτελέσματά μας. Πολύ συχνά, εκτός από απλό κείμενο, καλούμαστε να εισάγουμε εξισώσεις, καθώς και εικόνες.

3.1.Εισαγωγή Εξισώσεων

Ποτέ δεν αντιγράφουμε ως εικόνα τις εξισώσεις από κάποια άλλη πηγή – η διαφορά είναι εμφανής και αντιμετωπίζεται σχεδόν ως λογοκλοπή. Τις εξισώσεις τις ξαναγράφουμε με τον equation editor που είναι ενσωματωμένος στο Word, και τον επιλέγουμε ως εξής: **Εισαγωγή -> Εξίσωση**.

Πολύ συχνά, θέλουμε να αριθμούμε τις εξισώσεις μας ώστε να αναφερόμαστε σε αυτές παρακάτω μέσα στο κείμενό μας. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι εξισώσεις μας καταλαμβάνουν από μόνες τους μιας γραμμή. Ακολουθούμε τα εξής βήματα:

(α) Την γραμμή που καταλαμβάνει η εξίσωσή μας την στοιχίζουμε δεξιά.

(β) Εισάγουμε την εξίσωση που θέλουμε

(γ) Εισάγουμε στα δεξιά της εξίσωσης (αλλά εντός του μικρού παραθύρου που περιέχει την εξίσωση) την αρίθμηση που θέλουμε (συνήθως εντός παρενθέσεως)

(δ) Εισάγουμε μεταξύ παρένθεσης και εξίσωσης αρκετά κενά (spaces) ώστε η εξίσωση να κυλίσσει στο κέντρο της γραμμής.

(ε) Επιλέγουμε από το βελάκι προς τα κάτω που εμφανίζεται στο δεξί μέρος του εικονιδίου της εξίσωσης την επιλογή «**Αλλαγή σε Οθόνη**», αν δίνεται αυτή η δυνατότητα (αν εμφανίζεται το «**Αλλαγή σε Ενσωμάτωση**», δεν το επιλέγουμε)

Το τελικό αποτέλεσμα των εξισώσεων εντός των πτυχιακών πρέπει να έχει ως εξής:

$$F(x) = \frac{3x^2}{2\pi} \quad (1)$$

$$A = \sum_{i=1}^N f_i \quad (2)$$

$$\frac{x}{y} = \int_0^L 2 f(\xi) d\xi \quad (3)$$

3.2.Εισαγωγή Εικόνων και Σχημάτων

3.2.1. Σμίκρυνση εικόνας

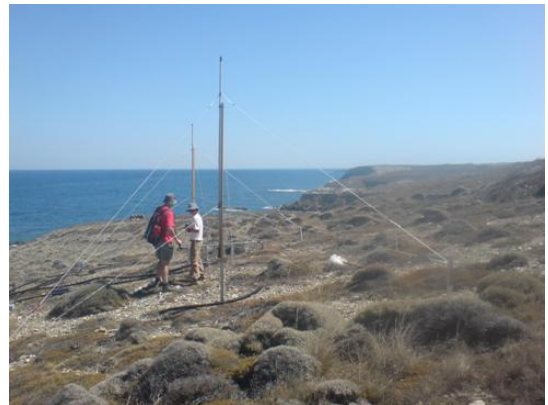
Πριν ο φοιτητής εισάγει οποιαδήποτε εικόνα ή σχήμα στο κείμενο της πτυχιακής του, θα πρέπει να γνωρίζει ότι σήμερα η πλειοψηφία των φωτογραφικών μηχανών έχουν τόσο υψηλή ανάλυση που περιέχουν πληροφορία η οποία δεν είναι ορατή (και άρα είναι άχρηστη) κατά την ενσωμάτωση της φωτογραφίας στο κείμενο για παρουσίαση σε σελίδες A4. Οι φοιτητές πολύ συχνά αδιαφορούν ή αγνοούν το γεγονός αυτό και εισάγουν τις όποιες φωτογραφίες σε πλήρη ανάλυση στο κείμενό τους, με αποτέλεσμα πτυχιακές εργασίες των οποίων η ηλεκτρονική έκδοση όφειλε να έχει ένα μέγεθος μερικών MByte, φτάνουν να έχουν μέγεθος δεκάδων ή και εκατοντάδων MByte με αποτέλεσμα να δουλεύονται δύσκολα από τον ίδιο τον συγγραφέα και τον επιβλέποντα, να είναι δύσχρηστες και να μην μπορούν να αποσταλούν με απλό e-mail σε ενδιαφερόμενους. Ο φοιτητής λοιπόν πριν αποφασίσει να εισάγει μια εικόνα στο κείμενό του θα πρέπει να προσπαθήσει να παράγει ένα αντίγραφο της μειωμένου μεγέθους (ή, ισοδύναμα, ανάλυσης) το οποίο θα είναι το μικρότερο αρχείο που θα διατηρεί την οπτικά ορατή ποιότητα εικόνας στο μέγεθος που θα τυπωθεί στην πτυχιακή. Αυτό μπορεί να γίνει πολύ εύκολα με τη χρήση του προγράμματος Paint των Windows (εφόσον πρόκειται για raster αρχείο).

3.2.2. Εισαγωγή εικόνας σε πλαίσιο κειμένου

Μια χρήσιμη τακτική είναι να εισάγεται η εικόνα σε ένα πλαίσιο κειμένου που δημιουργούμε για αυτό το σκοπό. Από το πλαίσιο κειμένου αφαιρούμε μετά το χρώμα της γραμμής και το γέμισμα. Τη λεζάντα της εικόνας την εισάγουμε κάνοντας δεξί κλικ στην εικόνα και επιλέγοντας «**εισαγωγή λεζάντας**», προτιμότερο εντός του πλαισίου κειμένου. Το πλαίσιο κειμένου εισάγεται ως εξής: «**Εισαγωγή -> Πλαίσιο Κειμένου -> Σχεδίαση πλαισίου κειμένου**». Η «**Αναδίπλωση κειμένου**» του πλαισίου κειμένου (επιλεγόμενη με δεξί κλικ πάνω στο κείμενο) προτείνεται να είναι είτε «**Σε ευθυγράμμιση με το κείμενο**» είτε «**Τετράγωνη**» (όπως το υπόδειγμα παρακάτω).

3.2.3. Παράδειγμα εικόνας

Παραπλεύρως δίνεται παράδειγμα εικόνας που έχουμε σμικρύνει, και την έχουμε εντάξει σε ένα πλαίσιο κειμένου μαζί με τη λεζάντα της (Σύμφωνα με το επιθυμητό υπόδειγμα). Θα προτείναμε στον φοιτητή-συγγραφέα να ακολουθήσει αυτά τα βήματα καθώς και το παραπλεύρως παρατιθέμενο υπόδειγμα στη συγγραφή της πτυχιακής εργασίας του. Μετά τη μετακίνηση του πλαισίου κειμένου στη θέση που θέλουμε και την μεταβολή στο επιθυμητό μέγεθος, επιλέγουμε **μορφοποίηση σχήματος** και αφαιρούμε το χρώμα των γραμμών.

Εικόνα 1. Εγκατάσταση κεραιών παράκτιου συστήματος παρακολούθησης επιφανειακών ρευμάτων τη Λήμνο.

4. Συζήτηση και Συμπεράσματα

Σε αυτό το τελευταίο κεφάλαιο ο φοιτητής καλείται να αναφέρει περιληπτικά το περιεχόμενο της εργασίας του και τα συμπεράσματά του, πιθανά ερωτήματα που παραμένουν ανοιχτά, πιθανές μελλοντικές οδούς επίλυσής τους κλπ.

Δήλωση Χρήσης Τεχνητής Νοημοσύνης και Υποστηρικτικών Τεχνολογιών

Δηλώνω υπεύθυνα ότι για την εκπόνηση της παρούσας Πτυχιακής εργασίας χρησιμοποιήθηκε το [Όνομα Εργαλείου ΤΝ π.χ. ChatGPT] για γλωσσική βελτίωση και αρχική αναζήτηση πληροφοριών. Η θεωρητική και εμπειρική ανάλυση, η τελική διαμόρφωση, τα συμπεράσματα και η εν γένει συγγραφή αποτελούν προσωπική μου εργασία του και αναλαμβάνω πλήρως την ευθύνη για το περιεχόμενο της.

5. Βιβλιογραφία

Einstein, A. & Copernicus, N., 1900. New findings on the nature of Universe and the Will of God. *Annales of Physics*, Τόμος 15, pp. 1-100.

Feynman, R., Galilei, G. & Πυθαγόρας, Π., 1950. Everything you wanted to know about Physics and didn't dare to ask. Στο: Ι. Μυριτζής & Β. Ζερβάκης, επιμ. *Physical Progress*. Μυτιλήνη: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Αιγαίου, pp. 628-650.

Hugo, V., 1850. *Les Miserables*. Havana, Proceedings of the International Conference on Misery, International Monetary Fund, pp. 1943-1950.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ

Μυτιλήνη, [Ημερομηνία]

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τα μέλη της Εξεταστικής επιτροπής:

1. [Ονοματεπώνυμο Επιβλέποντα -/ουσας], ως Επιβλέπων /-ουσα
2. [Ονοματεπώνυμο Α' μέλους Εξεταστικής Επιτροπής], ως μέλος Επιτροπής
3. [Ονοματεπώνυμο Β' μέλους Εξεταστικής Επιτροπής], ως μέλος Επιτροπής

Παρακολούθησαν την παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας του/της φοιτητή/φοιτήτριας [Ονοματεπώνυμο] που έλαβε χώρα στις [Ημερομηνία] στο κτίριο Ωκεανογραφίας και Θαλασσιών Βιοεπιστημών:

με θέμα: [Τίτλος της Πτυχιακής Εργασίας στα Ελληνικά]

Θέμα στα Αγγλικά: [Τίτλος της Πτυχιακής Εργασίας στα Αγγλικά]

Μετά από εξέταση της εργασίας, η επιτροπή την βαθμολόγησε ως εξής:

A. Γραπτό κείμενο	Ποσοστό	Ονοματεπώνυμο Επιβλέποντα - /ουσας	Ονοματεπώνυμο Α' μέλους Εξεταστικής Επιτροπής	Ονοματεπώνυμο Β' μέλους Εξεταστικής Επιτροπής	Μέσος όρος	Βαθμός
Ερευνητική προσέγγιση	20%					
Συνθετική προσέγγιση	15%					
Ποιότητα κειμένου	20%					
B. Προφορική παρουσίαση						
Ποιότητα παρουσίασης	10%					
Ανταπόκριση στις ερωτήσεις	20%					
Γ. Σεμινάρια - εργασίες						
5 εργασίες x 3%	15%					
ΣΥΝΟΛΟ						

Ο τελικός βαθμός που προκύπτει είναι: [Βαθμός, ολογράφως και αριθμητικώς με 1 δεκαδικό ψηφίο]

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

[υπογραφή
Ονοματεπώνυμο Επιβλέποντα -
/ουσας]

[υπογραφή
Ονοματεπώνυμο Α' μέλους
Εξεταστικής Επιτροπής]

[υπογραφή
Ονοματεπώνυμο Β' μέλους
Εξεταστικής Επιτροπής]